

Anne Kristine Bergem, redaktør:

Kroppen i psykoterapi

Behandlere må se sammenhengen mellom kropp og psyke

For å gi god behandling, uansett fagdisiplin, må man evne å se hele mennesket. Boka er i utgangspunktet en påminnelse til psykoterapeuter om ikke å glemme at pasien-

enten også har en kropp. Men den er også nyttig og interessant lesning for tannhelsepersonell som vil lære mer om mennesket utenfor munnhulen.

Psykiater Anne Kristine Bergem er redaktør for boka som omfatter elleve kapitler skrevet av tolv bidragsytere. Psykiatere, psykologer, fysioterapeuter og tannlege Tiril Willumsen nærmer seg kroppens plass i terapi fra ulike vinkler, mens to av kapitlene er viet pasientens perspektiv.

I forlagetets omtale av boka slås det fast at det innen psykoterapi har vært liten tradisjon for å inkludere pasientens kropp i vurdering og behandling. Alle forfatterne har ut fra sitt perspektiv reflektert over hvor det blir av kroppen i terapien, hvordan kroppen gir uttrykk for våre opplevelser, hva som skjer med kroppen i terapi og hvordan man som behandler forholder seg til at pasienten har en kropp.

Bidragsyterne utfordrer den idéhistoriske dualismen kropp – sinn, og kommer innom mange problemstillinger som er relevante for tannhelsepersonell. Vi må ha høy fokus på detaljer i pasientens munn. Samtidig vil behandlingen gå lettere når vi klarer å se hele mennesket og forstå pasientens signaler. Det beskrives også hvordan behandlerens nonverbale signaler spiller en viktig rolle for at pasienten skal «føle seg følt».

De fleste kapitlene kan fint leses enkeltvis, og tannhelsepersonell vil nok finne Tiril Willumsens kapittel om *Munnen som del av kropp og psyke* særlig relevant. Her fokuseres det på sammenhengene mellom tannhelse og

psykiske lidelser, og hvordan helsepersonell må tenke helhetlig om pasientens fysiske og psykiske helse. Tannhelsepersonell må kjenne til hvordan reaksjoner i behandlingssituasjonen kan være tegn på traumatiske opplevelser og psykisk uhelse, mens andre behandlere må huske også å spørre om pasientens tannhelsesituasjon.

Boka leveres som heftet utgave med et hendig format, og fremstår hovedsakelig som lettlest, selv om et par av kapitlene kan være noe mindre tilgjengelige for lesere uten teoretisk psykologisk bakgrunn. Den inneholder få bilder og illustrasjoner og har mange referanser i teksten, noe som tidvis kan minne om akademiske fagartikler. Samtidig gjør dokumentasjonen det enkelt å søke ytterligere kunnskap der man skulle ønske det. Teksten lives opp av praksisnære eksempler, og kapitlene hvor Rigmor Galtung og Juni Raak Høiseith deler sine sykdomsopplevelser og beskrivelser av følelsesregulering gjennom kroppsendring bidrar til en god leseropplevelse.

Selv om bokas primære målgruppe er psykoterapeuter, vil den være til nytte og ettertanke for alle som behandler mennesker i sitt arbeid.

Ann Catrin Høyvik
Tannlege, ph.d.-stipendiat

Oslo: Gyldendal Norsk Forlag; 2016. 203 sider. ISBN 978-82-05-49734-4

Steinar Risnes: Medisinsk-biologisk ordbok. Latin – gresk – norsk

Denne ordboken på 861 sider er beregnet på folk med interesser innen medisin og andre biologiske områder. Den består en introduksjon til språkhistorie, med vekt på la-

tin og gresk. Så følger den latinsk-norske ordbokdelen, som er på over 700 sider. Det er også en gresk-norsk ordliste og en norsk-latinsk/gresk liste.

I tillegg er det om det greske alfabetet og om latinsk grammatikk. Attpåtil er det et kapittel om biologisk systematikk og taksonomi.

Ordbøker kan være interessant lesning. Dette er en slik bok. Den kan gjerne leses som atspredelse fordi det stadig dukker opp etymologiske koplinger, assosiasjoner og gjenkjennelige termer som vi bruker i daglig fagspråk. Dette er forøvrig noe av det gode med en fysisk bok – det gir gode muligheter for å assosiere og la tankene spinne videre.

Bokens hoveddel er latinsk-norsk slik at for eksempel «oxygenium» er oppslagsordet for «oksygen». Nå er det riktignok en liten norsk-latin (og gresk) ordliste bak i boken. Der kan man finne at for eksempel «tannløs» heter «edentatus» på latin og «nodos» på gresk, eller at en «knote» kan hete «modulus» eller «gagglion» på henholdsvis latin og gresk. Det er ord vi kjenner igjen.

Boken inneholder ord som man ikke umiddelbart tenker på som medisinsk/biologiske, slik som dyrenavn – abbor, elg, elefant. Uansett, det kan være artig siden det kan gi assosiasjoner til begreper der de latinske eller greske ordene kan inngå. Latinsk grammatikk er ikke å spøke med, og det kan fort bli rart eller direkte feil hvis noen skulle ønske å bruke litt latinsk eller gresk språkkrydder. Greit da å sjekke i denne boken.

Forfatteren sier at ordboken er blitt til over lang tid. Det er det ikke tvil om – dette er entusiastarbeid. Faglig interessant, relevant (stort sett) og nyttig. For quizmastere er det et funn!

Nils Roar Gjerdet

Cappelen Damm, 2018. 861 sider. ISBN 978-82-02-40340-9